

Näin ilmoitat havaintosi

Voit ilmoittaa Itämereen liittyvät havaintosi verkossa Itämeripor-taaln, Järviwiki tai riistakala.info -verkkosivujen kautta. Sinileviä ja rakkoleviä koskevat havainnot voit lähettää tutkijoille myös älypuheli-meen ladattavan ohjelman avulla.

Kaikki ohjeet verkossa osoitteessa:

www.ymparisto.fi/havainnot

Sinilevät ja rakkolevät

- Ilmoita havaintosi Järviwikissä: www.jarviwiki.fi/wiki/Levatilanne
- Perusta oma merialueen havaintopaikka Järviwikiin: www.jarviwiki.fi/wiki/Paikkasivun_perustaminen_merialueelle
- Lataa älypuhelimellesi sovellus, jolla ilmoitat levähavaintoja: www.jarviwiki.fi/wiki/Levavahti

Meduusat

- Ilmoita lomakkeella Itämeripor-taalissa www.itameripor-taali.fi ▶ *Tietoa Itämerestä* ▶ *Meren elämä* ▶ *Meduusahavainnot*

Pyöriäiset

- Ilmoita lomakkeella Itämeripor-taalissa www.itameripor-taali.fi ▶ *Pyöriäissivut* ▶ *Pyöriäishavainnot*
- Voit myös lähettää havaintolomakkeen osoitteeseen: Penina Blankett, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi tai Ympäristöministeriö, PL 35 00023 VALTIONEUVOSTO

Vieraslajit

- Ilmoita lomakkeella verkossa www.riistakala.info/vieraslajit

Villasaksirapu

Lisätietoja havaintojen ilmoittamisesta:

www.ymparisto.fi/havainnot

Suomen ympäristökeskus SYKE

Postiosoite PL 140, 00251 HELSINKI
Käyntiosoitteet Mechelininkatu 34a, Töölö, Helsinki
Erik Palménin aukio 1, Kumpula, Helsinki
Hakuninmaantie 6, Hakuninmaa, Helsinki

Puhelinvaihe 020 610 123
Sähköposti etunimi.sukunimi@ymparisto.fi
Puhelinnumerot www.ymparisto.fi/syke/yhteystiedot

www.ymparisto.fi/syke
www.itameripor-taali.fi
www.jarviwiki.fi

Top-Mainos Oy, Helsinki, 2012. Kannen kuva: METSÄHALLITUS. Sisäsivujen kuvat: Rakkolevä ja korvameduusa / METSÄHALLITUS; Sinilevä / Kuvapankki Plugi Oy ja Seppo Knuuttila/SYKE; Liejutaskurapu / Maiju Lehtiniemi/SYKE; Pyöriäinen / Kai Mattsson; Hopearuutana ja sirokatkarapu / Lauri Urho; Villasaksirapu / Erpo Nurmi. Graafinen toteutus: Erika Värkonyi/SYKE.

Valmistettu UPM:n toimittamasta paperista, jolle on myönnetty EU Ympäristömerkki rek.nro FI/11/001.

Kansalaisten havainnot merialueilla

Auta tutkimusta ilmoittamalla luontohavainnoistasi Itämerellä!

Kansalaisten luontohavainnot ovat tärkeä osa ympäristön tilan seurantaa. Ne täydentävät ja monipuolistavat viranomaisten ja tutkijoiden havainnointia.

Ilmoittamalla omat havaintosi autat Itämeren tilan seurantaa, tutkimusta ja toimenpiteiden kohdentamista sekä tiedotusta.

Rakkolevä

Sinilevä

Pyöriäinen

Korvameduusa

Sinilevä

Liejutaskurapu

Hopearuutana

Sirokatkarapu

Sinilevät

Systemaattista leväseurantaa ja tiedottamista on harjoitettu 1990-luvun suurista leväkukinnoista lähtien. Viranomaisten suorittama seuranta ei kuitenkaan kata kaikkia tilanteita. Kansalaisten levähavainnot täydentävätkin erinomaisesti valtakunnallista leväseurantaa. Rannoilla ja vesillä liikkujan on tärkeää tietää sinilevien esiintymisestä, sillä osa levistä on myrkyllisiä.

Rakkolevät

Rakkolevän esiintyminen kertoo paljon meren tilasta. Se kasvaa ja voi hyvin siellä, missä meri voi hyvin. Se myös tarjoaa elinympäristön monille muille lajeille: yhden rakkoleväyksilön suojissa voi elää jopa yli 20 muuta lajia. Viime vuosikymmeninä rakkolevän määrä on vähentynyt mm. rehevöitymisen vuoksi. Tutkijoiden keräämien tietojen

ja yleisön havaintojen avulla luodaan yleiskuva rakkoleväkasvustojen tilasta ja levinneisyydestä Suomen rannikolla.

Meduusat

Meduusahavainnoista saamme lisää tietoa Itämerelle tyyppillisten korvameduusojen esiintymisestä, alueellisesta ja ajallisesta vaihtelusta sekä elinympäristön olosuhteista. Korvameduusa *Aurelia aurita* on Itämeren alkuperäislaji, jonka määrä vaihtelee voimakkaasti. Yleisohavaintojen ansiosta tiedämme, että meduusakanta on selvästi runsastunut vuosina 2010 ja 2011.

Pyöriäiset

Aiemmin Suomen rannikoilla tavattu pikkuvalasiin kuuluva pyöriäinen on nykyisin Itämerellä erittäin uhanalainen laji. Pyöriäiskantaa ovat verottaneet metsästys, 1940-luvun

kovat pakkastalvet ja kalanpyydykset, joihin pyöriäisiä juuttui kiinni ja hukkui. Sittenkin ympäristömyrkyt, elinympäristöjen tuhoutuminen ja tehostunut kalastus ovat haitanneet kannan elpymistä. Suomen aluevesillä havaitaan vuosittain yksittäisiä pyöriäisiä ja joskus myös muutaman eläimen parvia.

Vieraslajit

Vieraslajeja pidetään yhtenä uhkana maailman meriekosysteemeille. Itämeren vieraslajien havainnointi on tällä hetkellä satunnaista. Niinpä yleisön ilmoitukset epäilyistä tai havaituista vieraslajeista ovat tärkeitä. Itämereen on viime vuosina saapunut useita uusia, sen ekosysteemille vieraita eliölajeja. Helpoimmin havaittavia ja tunnistettavia ovat mustatäplätokko, hopearuutana, tasukuravut ja sirokatkarapu.